

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ У
ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ**

**INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND
PEDAGOGICAL SKILLS IN THE TRAINING OF
HIGHER EDUCATION STUDENTS AND STAFF
DEVELOPMENT**

*II Міжнародна
науково-практична конференція
28 березня 2025 року*

ЧЕРНІГІВ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ, М. ЧЕРНІГІВ
(КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДТСЦИПЛІН)

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
(КАФЕДРИ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ)
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРОСЛИХ
НАПН УРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА
АКАДЕМІЯ»
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ПЗВО «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА»
MILITARY CENTER OF SPORT TRAINING,
UNITED ARAB EMIRATES
AKADEMIA WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА ПЕДАГОГІЧНА
МАЙСТЕРНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ

INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND PEDAGOGICAL
SKILLS IN THE TRAINING OF HIGHER EDUCATION
STUDENTS AND STAFF DEVELOPMENT

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції

28 березня 2025 року

Чернігів

М 58

*Рекомендовано до друку вченою радою Пенітенціарної академії України
(протокол № 6 від 24 квітня 2025 р.).*

Головний редактор:

Аніщенко В. О. – доктор педагогічних наук, професор.

Редакційна колегія:

Разумейко Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Щербина Н. О. – кандидат історичних наук.

Міждисциплінарні підходи та педагогічна майстерність у підготовці здобувачів вищої освіти та підвищенні кваліфікації персоналу: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 28 берез. 2025 р.) / голов. ред. В. О. Аніщенко ; Пенітенціарна академія України. Чернігів : ПАУ, 2025. 513 с.

До збірника матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції увійшли публікації закордонних і вітчизняних учених і практиків, здобувачів вищої освіти. Наукові доробки присвячені актуальним питанням професійно-педагогічної діяльності викладачів закладів вищої освіти, формуванню та розвитку педагогічного іміджу та майстерності. Велика низка публікацій висвітлює інноваційні підходи та етико-психологічні аспекти професійно-педагогічної діяльності в сучасних умовах.

Видання буде корисним для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти різних рівнів вищої освіти.

УДК 005.59.11:005.336.5:37.091.12-057(082)

Interdisciplinary approaches and pedagogical skills in the training of higher education students and staff development: materials of the International scientific and practical conference (Chernihiv, 28 March 2025) / edited by V. Anishchenko ; Penitentiary Academy of Ukraine. Chernihiv: PAU, 2025. p.

The collection of materials of the International Scientific and Practical Conference includes publications of foreign and domestic scientists and practitioners, higher education students. The scientific papers are devoted to topical issues of professional and pedagogical activities of teachers of higher education institutions, the formation and development of pedagogical image and skills. A large number of publications cover innovative approaches and ethical and psychological aspects of professional and pedagogical activity in modern conditions.

The publication will be useful for researchers, teachers, postgraduate students, and students of different levels of higher education.

*Матеріали викладені в авторській редакції з незначними
коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів,
цитат, цифр і прізвищ несуть автори.*

*Електронна копія збірника безплатно розміщується у відкритому доступі
на офіційному сайті Пенітенціарної академії України (<https://pau.edu.ua/materials-of-scientific-conferences/> у розділі «Видання. Матеріали наукових конференцій»)*

© Пенітенціарна академія України

Міхеєва О. Ю.	366
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	
Nesterenko S.	368
TYPOLOGY OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES: INNOVATIONS IN TEACHING ENGLISH	
Пасічник С. О.	372
ЗАСОБИ УНАОЧНЕННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	
Пасічник О. О.	375
ІНТЕГРАЦІЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ TED TALKS У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО	
Petliovana L. L.	379
USING AI, CHATBOTS IN TEACHING AND LEARNING ENGLISH	
Пустова С. О.	382
ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: KEYС КОНКУРСУ «УРОК З ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКУВАННЯ»	
Руссо К. Є.	386
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОТИ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ГРУП	
Сергієнко О. І.	389
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АГРАРНІЙ ОСВІТІ	
Смалько А. С., Іваньков І. В.	392
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЮ»	
Тулученко Г. Я.	395
ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО УЧАСТІ В МАТЕМАТИЧНИХ ОЛІМПІАДАХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ СКМ MAPLE НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «ЗВИЧАЙНІ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНІ РІВНЯННЯ»	
Черненко Л. П.	398
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ	
Чубань В. С.	402
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА-ЮРИСТА: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ	
Швардак М. В., Губаль М. В.	404
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	

ефективність гуманітарної допомоги. Цифрові технології дають змогу волонтерам працювати більш ефективно, мінімізуючи ручну роботу та підвищуючи рівень координації. Використання сучасних сервісів дозволяє прискорити логістику, покращити комунікацію, посилити безпеку та зробити фандрейзинг прозорішим.

Список використаних джерел

1. Івженко І. Б. Практичний аспект формування взаємодії системи органів місцевого самоврядування з волонтерськими рухами в процесі реалізації соціальної роботи // Вчені зап. Таврійського нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Державне управління. Київ: ТНУ ім. В. І. Вернадського, 2018. Т. 29 (68), № 1. С. 188–193.
2. Міхеєва О., Порхун О. (2019) Особливості профілактики комп'ютерної залежності молодших підлітків у закладі загальної середньої освіти. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. К. НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. Вип. 25: зб. наук. праць. С. 50–60.
3. Тернопільська В.І. С. Крупко. Використання ресурсів освітньої цифровізації у процесі розвитку соціальної мобільності фахівців соціальної роботи. Проблеми освіти: збірник наук. праць. Електронне видання ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Київ. №1(100). 2024. С.348–351.

Сергієнко О. І.,

доцент кафедри філології,

доктор філософії, доцент,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,

м. Дніпро, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АГРАРНІЙ ОСВІТІ

Сучасна освіта стає все більш залежною від інформаційно-комунікаційних технологій. Штучний інтелект є однією з ключових технологій, яка здатна трансформувати освітній процес завдяки інструментам персоналізації, автоматизації та аналітики. Досвід різних країн демонструє, що штучний інтелект сприяє покращенню якості освіти на глобальному рівні. На сьогодні аграрні заклади вищої освіти поступово залучають різні технології штучного інтелекту в освітній процес, що в свою чергу спричиняє певні зміни в організації

навчання. У зв'язку з цим, актуальність нашого дослідження полягає в розкритті особливостей використання штучного інтелекту в аграрній освіті.

Теоретичні та практичні аспекти впровадження штучного інтелекту в освіту активно досліджуються науковцями з усього світу, серед яких варто відзначити роботи В. Aberšek, М. Bond, Х. Chen, F. Gouverneur, А. Flogie, V. I. Marín, О. Zawacki-Richter. Українські дослідники також активно долучаються до обговорення потенціалу застосування технологій штучного інтелекту у сфері вищої освіти, спрямовуючи свої наукові розвідки на розкриття цього питання. Зокрема, певний внесок зробили такі вчені, як О. А. Баранов, Н. О. Буглай, І. І. Візнюк, С. В. Зайцева, В. М. Киливник, В. М. Коцовський, Л. О. Куцак, А. В. Мельник, О. І. Піддубцева, Н. С. Руденко, С. О. Терепещий, С. В. Шаров.

Штучний інтелект у освіті можна розглядати у трьох аспектах: освіта про штучний інтелект, освіта зі штучним інтелектом та освіта для світу зі штучним інтелектом. Всі вони тісно між собою взаємопов'язані та є важливими для розвитку сучасного фахівця. На нашу думку, освіта про штучний інтелект повинна починатися ще у школі та знайомити здобувачів освіти з принципами роботи систем штучного інтелекту, розвивати навички взаємодії з різними моделями та формувати культуру роботи з технологіями штучного інтелекту з урахуванням норм академічної доброчесності.

Освіта зі штучним інтелектом зосереджується на використанні штучного інтелекту для підвищення ефективності освітнього процесу. Це включає генеративні та аналітичні інструменти для створення текстів, тестів, аналізу успішності учнів та персоналізованого навчання. Водночас важливо критично оцінювати результати штучного інтелекту.

На сьогодні ринок праці дуже змінився і вже має набагато вищі вимоги до фахівців, тому освіта для світу зі штучним інтелектом повинна підготувати учнів до життя та роботи в умовах, де штучний інтелект відіграє важливу роль у багатьох професіях. Це вимагає розвитку навичок, які важко автоматизувати:

гнучкість, адаптивність, вміння вчитися та особистісне залучення. Також важливо приділяти увагу деталям та спеціалізації, щоб успішно адаптуватися до змін. Так як штучний інтелекту суттєво впливає на аграрну галузь в Україні, модернізуючи її та підвищуючи її ефективність, то аграрні заклади вищої освіти повинні готувати конкурентоздатних фахівців, які зможуть користуватися всіма технологіями штучного інтелекту для точного землеробства, моніторингу посівів та оптимізації використання ресурсів тощо.

Наразі провідні заклади вищої аграрної освіти створюють освітні програми, що дозволять впроваджувати технології штучний інтелекту в навчальний процес та знайомити здобувачів з особливостями використання штучного інтелекту в аграрній галузі. Такий підхід до навчання дозволяє студентам набувати актуальні знання і навички, а також мотивувати їх до розвитку. Із-поміж особливостей використання штучного інтелекту в аграрних закладах вищої освіти, ми виокремили такі:

1) Адаптивне навчання. Штучний інтелект забезпечує адаптацію освітнього процесу до рівня знань і потреб студентів. Це досягається завдяки використанню навчальними закладами навчальних платформ, що аналізують успішність здобувачів та позбавляють процес оцінювання суб'єктивності. Крім того, використання різноманітних чат-ботів та застосунків допомагає здобувачам надолужити або закріпити знання з певних дисциплін. Завдяки інтерактивності у здобувачів з'являється зацікавленість та стійкий інтерес до навчання.

2) Моделювання та симуляція аграрних процесів. Завдяки неосяжним можливостям штучного інтелекту викладачі з будь-яких дисциплін можуть використовувати його на своїх заняттях, як-от для моделювання впливу кліматичних змін на врожайність, аналізу ґрунту або використання віртуальних лабораторій, що дозволить скоротити витрати на фізичне обладнання.

3) Інтеграція технологій в освітні програми. Завданням викладачів фахових дисциплін є підготувати таких фахівців, що вміють працювати з

інструментами штучного інтелекту не тільки для навчання, але й у своїй галузі. На практичних заняттях студентів знайомлять з особливостям роботи з дронами, сенсорами, супутниковими зображенням, що використовуються в точному землеробстві.

4) Фокус на академічній доброчесності. Активне використання технологій штучного інтелекту може призвести до негативного впливу на якість освіти, тому для запобігання випадків академічної недоброчесності (порушення принципів доброчесності при написання робіт, фальсифікація або фабрикація даних, списування) заклади вищої аграрної освіти керуються внутрішніми положеннями, які дозволяють регулювати такого роду спірні питання.

Отже, використання штучного інтелекту в аграрних закладах вищої освіти сприяє покращенню якості освіти, дозволяє оволодіти сучасними цифровими інструментами та підвищує рівень конкурентоспроможності випускників.

Смалько А. С.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

Національний університет «Чернігівська політехніка»,

м. Чернігів, Україна

Іваньков І. В.,

доцент кафедри кримінального права та правосуддя,

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний університет «Чернігівська політехніка»,

м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЮ»

У сучасному світі корупція, на жаль, є широко поширеним явищем. Вона спричиняє серйозні моральні, економічні та політичні проблеми, підриває ефективне управління, гальмує розвиток і спотворює конкуренцію. Корупція